

Zajęcia fakultatywne: **Rewolucja AI - jak sztuczna inteligencja redefiniuje świat społeczny**; kierunek **SOCJOLOGIA I-II rok**, 2023/2024

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Rewolucja AI - jak sztuczna inteligencja redefiniuje świat społeczny
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Jarosław Chodak, dr hab.
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	letni
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego): Konwersatorium 30h, 2 ECTS Konsultacje i zaliczenie 2h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 32h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 15 h Przygotowanie się do zaliczenia 15h Łączna liczba godzin niekontaktowych 30h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1 Sumaryczna liczba punktów ECTS 3
7	Wymagania wstępne	Brak

8	Opis zajęć	Kurs oferuje interdyscyplinarne spojrzenie na wpływ sztucznej inteligencji (AI) na współczesne społeczeństwo. Zastanowimy się, czym jest AI, jak działają uczenie maszynowe i generatywne modele językowe oraz jakie są konsekwencje ich zastosowań w różnych sferach. Przeanalizujemy praktyczne implementacje AI w edukacji, przemyśle, energetyce, a także w procesach demokratycznych i kulturze. Nie pominiemy istotnych kwestii etycznych, takich jak uprzedzenia algorytmiczne, automatyzacja pracy, ochrona prywatności oraz wpływ AI na demokrację i nierówności społeczne. Tematy realizowane na zajęciach obejmują historię i ewolucję AI, wpływ technologii na relacje międzyludzkie, paradoks samotności w erze hiperłączości, cyfrowy szum, wpływ AI na edukację, homogenizację rozrywki, przyszłość pracy, granice i potencjał AI, demokrację w epoce AI, polaryzację algorytmiczną, dezinformację, władzę algorytmów, etyczne wyzwania w zarządzaniu AI oraz socjologiczne implikacje algorytmów. Poprzez studia przypadków, analizę literatury i dyskusje uczestnicy zdobędą wiedzę o potencjale AI, ale także jej ograniczeniach. Celem kursu jest rozwinięcie umiejętności krytycznej oceny roli AI oraz przygotowanie do świadomego kształtowania przyszłości w kontekście tej technologii.
---	------------	--

9	Zakres tematów	1. Od Turinga do generatywnej AI: historia i ewolucja sztucznej inteligencji. 2. Tożsamość i intymność w epoce AI: jak technologia zmienia relacje międzyludzkie i interakcje społeczne. 3. Od mediów społecznościowych do samotności w świecie cyfrowym: paradoks „nowej samotności” w społeczeństwie hiperłączy. 4. Silence is golden?: cyfrowy szum i przeciążenie informacyjne. 5. AI w edukacji i socjalizacji: jak sztuczna inteligencja wpływa na procesy uczenia się i formowania jednostek. 6. Netflix, TikTok i „nihilizm treści”: jak AI homogenizuje rozrywkę i wpływa na twórczość artystyczną. 7. Przyszłość pracy: automatyzacja, robotyzacja i ich konsekwencje społeczno-ekonomiczne. 8. Granice i potencjał sztucznej inteligencji: od robotów intymnych po zabójcze drony. 9. Demokracja w epoce sztucznej inteligencji: zagrożenia i nowe możliwości. 10. Polaryzacja algorytmiczna: społeczeństwo podzielone przez bańki informacyjne. 11. „Nieznosna lekkość bytu” algorytmów: dezinformacja, deepfake'i i propaganda obliczeniowa. 12. Władza algorytmów: socjologiczne implikacje kontroli i nadzoru. 13. Regulować czy nie hamować?: etyczne wyzwania w zarządzaniu AI. 14. Socjologia algorytmów: habitus maszynowy i nowe formy socjalizacji. 15. Jak współczesne teorie socjologiczne mogą pomóc zrozumieć wyzwania związane z AI?
---	----------------	--

10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	Literatura obowiązkowa: 1. Airoidi, M. (2022). <i>Machine Habitus: Toward a Sociology of Algorithms</i>. Polity Press. 2. Crawford, K. (2024). <i>Atlas sztucznej inteligencji. Władza, pieniądze i środowisko naturalne</i>. bo.wiem. 3. Elliott, A. (2022). <i>Making Sense of AI: Our Algorithmic World</i>. Polity Press. 4. Kaplan, J. (2017). <i>Sztuczna inteligencja. Co każdy powinien wiedzieć</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN. 5. Lee, K.-F. (2019). <i>Inteligencja sztuczna rewolucja prawdziwa: Chiny, USA i przyszłość świata</i>. Media Rodzina. 6. O'Neil, C. (2018). <i>Broń matematycznej zagłady. Jak algorytmy zwiększają nierówności i zagrażają demokracji</i>. PWN. 7. Schaich-Borg, J., Conitzer, V., & Sinnott-Armstrong, W. (2024). <i>Moralna AI. Czy bać się sztucznej inteligencji</i>. Prószyński Media. 8. Walsh, T. (2019). <i>To żyje! Sztuczna inteligencja. Od logicznego fortepianu po zabójcze roboty</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN. Literatura uzupełniająca: 1. Bhaskar, M., & Suleyman, M. (2023). <i>Nadchodząca fala. Sztuczna inteligencja, władza i najważniejszy dylemat ludzkości w XXI wieku</i>. Szczeliny. 2. Elliott, A. (2022). <i>Algorithmic Intimacy: The Digital Revolution in Personal Relationships</i>. John Wiley & Sons. 3. Elliott, A. (Ed.). (2022). <i>The Routledge Social Science Handbook of AI</i>. Routledge. 4. Floridi, L. (2021). <i>Czwarta rewolucja. Jak infosphere zmienia ludzką rzeczywistość</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN. 5. Li, F.-F. (2024). <i>Moje światy sztuczne i realne. Jak narodziła się AI najnowszej generacji</i>. Prześwity. (Original work published 2023) 6. Tegmark, M. (2019). <i>Życie 3.0: Człowiek w erze sztucznej inteligencji</i>. Copernicus Center Press. 7. Zybertowicz, A., & Zybertowicz, K. (2023). <i>AI Eksploracja</i>. Zona Zero. Filmy: 1. Jonze, S. (Reż.). (2013). <i>Ona</i> [Film]. Annapurna Pictures. 2. Garland, A. (Reż.). (2014). <i>Ex Machina</i> [Film]. DNA Films. 3. Ibáñez, G. (Reż.). (2014). <i>Automata</i> [Film]. Green Moon Producciones. TED Talks: 1. Harris, S. (2016, February). <i>Can we build AI without losing control over it?</i> [Video]. TED Conferences. https://www.ted.com/talks/sam_harris_can_we_build_ai_without_losing_control_over_it#t-34273 2. Gruber, T. (2019, April). <i>How AI can enhance our memory, work, and social lives</i> [Video]. TED Conferences. https://www.ted.com/talks/tom_gruber_how_ai_can_enhance_our_memory_work_and_social_lives#t-566108 3. Li, F. F. (2021, April). <i>With spatial intelligence, AI will understand the real world</i> [Video]. TED Conferences. https://www.ted.com/talks/fei_fei_li_with_spatial_intelligence_ai_will_understand_the_real_world/transcript
----	---	--

11	Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska z zakresu subdyscyplin socjologicznych oraz pozostałe szczegółowe zagadnienia społeczne (K_W02) P6U_W P6S_WG Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę socjologiczną w warunkach przewidywalnych i wymagających niestandardowych rozwiązań (K_U01) P6U_U P6S_UW Potrafi dyskutować na tematy społeczne i krytycznie oceniać stanowiska innych dyskutantów (K_U06) P6U_U P6S_UK
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	K_W02: aktywność na zajęciach, referat K_U06: aktywność na zajęciach
13	Metody dydaktyczne	metody aktywizujące, praca w grupach
14	1. Metody oceniania 2. Kryteria oceniania	1. (a) ocena aktywności; (b) ocena referatu. a. aktywność: 1 punkt za aktywność na zajęciach (max.15 punktów). - Dopuszczalne dwie nieobecności. Za każdą kolejną nieobecność: – 1 (minus 1) punktu. b. referat (max. 10 punktów)